

Trzykrotny marszałek

Przeniesienie zwłok zwycięzcy wojny światowej

(Korespondencja własna „ABC”)

Paryż, w marcu 1937
Tematu do korespondencji do-
starczają wypadki toczące się o-
becnie we Francji bardzo obficie:
strajki i zaburzenia z „krwawym

To jest tak

ROZWIĄZANIE STRONNICTWA NARO- DOWEGO W WILNIE

W Wilnie zawieszono działal-
ność Stronnictwa Narodowego.
Zawieszenie zostało rzekomo wy-
wołane powtarzającymi się zama-
chami petardowymi na terenie
Wilna.

Nie chcemy w tej chwili wcho-
dzić w samą sprawę zamachów
petardowych. W tej bowiem spra-
wie prowadzone jest śledztwo.
Przed ukończeniem jego trudno
jest przesądzać o wyniku.

Niezależnie jednak od jego wy-
ników, uważamy rozwiązanie
Stronnictwa Narodowego na tere-
nie Wilna za rzecz szkodliwą. Co
innego bowiem jest ukarać osoby,
którym dowieziono przekrocze-
nie takich czy innych przepisów
karnych, a zupełnie co innego jest
rozwiązanie organizacji, która
przebiegała w żadnym razie, jako ca-
łość, nie może być za te zamachy
odpowiedzialna.

Taki krok władz administracyj-
nych uważamy za szkodliwy,
zwłaszcza w okresie obecnym,
gdy tyle się mówi o konieczności
konsolidacji całego narodu.

W dobie dzisiejszej zbyt wiele
jest czynników, które by chciały
przeszkodzić procesowi konsolida-
cyjnemu. Nie cofną się one na
pewno ani przed prowokacjami,
ani przed pobudzeniem nadmier-
nej gorliwości władz. Śledztwo
powinno wykazać, czy w sprawie
wileńskiej nie maczały one swych
palców.

Dzisiaj jesteśmy w tej szczęśliwej
sytuacji, że w sprawie wileńskiej
możemy zabierać głos całkiem
bezzstronnie. Przecież właśnie w
ciągu ostatnich paru tygodni by-
liśmy przedmiotem nieustannych
ataków ze strony Stronnictwa Na-
rodowego, często nie przebiega-
jących bardzo w metodach. I dla-
tego właśnie nasza ocena sprawy
wileńskiej, uznająca postępowanie
władz za niewłaściwe, musi być
uznana za całkiem bezstronną.

wortkiem“ w Clichy na czele,
trudności finansowe rządu, kru-
szenie się pod naporem komuni-
stów „frontu ludowego“ i równo-
czesna wzmocnienie, mimo utrud-
nień, propaganda ugrupowań na-
rodowych, — oto część z interesu-
jących dzisiaj także i zagranicę
przejawów życia francuskiego,
wypełnionego niestety coraz czę-
ściej intrygami, kłamstwami i
wzajemnymi zdradami.

Na tym ciemnym tle tym wy-
raźniej odbija swoją dostojność
niecodzienna uroczystość
przeniesienia trumny Ferdynanda
Focha do specjalnego grobowca
w honorowym miejscu kościoła
Inwalidów. Zmarły bowiem w
1929 roku marszałek pochowany
był zrazu prowizorycznie w pod-
ziemiach kościoła, i dziś — do-
piero po 8 latach — przeniesio-
no go do artystycznie zbudowanego
grobowca w jednej z naw kościo-
ła, — w godnym siebie towarzy-
stwie. Kościół Inwalidów jest
bowiem, — podobnie jak nasz
Wawel, — skarbnicą narodowych
francuskich świętości i miej-
scem wiecznego spoczynku naj-
bardziej zasłużonych.

W sąsiedztwie Napoleona

Tutaj, w kościele Inwalidów, w

samym sercu Francji znajduje
się grób Napoleona. Zwłoki jego,
dopiero wiele lat po śmierci spro-
wadzone zostały z św. Heleny i
umieszczone na honorowym miej-
scu, pomiędzy innymi dawnymi
wodzami i wielkimi wojownikami
Francji. Odłód stał się najcien-
niejszą pamiątką narodowy kościół
Inwalidów, miejscem piel-
grzymek z całej Francji. A ra-
zem z nimi liczne postrzępione
zwycięskie w tyłu bitwach sztan-
dary, pozawieszane u stropu jak
najbardziej wymowne szczątki
niezapomnianej nawet przez dzie-
siejszą Francję Wielkiej Epopei.

W sąsiedztwie wielkiego wo-
jownika, administratora i praw-
dawcy, razem z innymi marszał-
kami Francji, z słynnym marsz.
Vaubanem i Turrenem, spoczy-
wają więc dziś ziemskie szczątki
Ferdynanda Focha, zwycięskiego
wodza państw sprzymierzonych w
krwawej wojnie europejskiej.
Niespotykany to w historii wypa-
dek posiadania przez jednego
człowieka najwyższych wojsko-
wych odznaczeń trzech państw:
Ferdynand Foch był bowiem po
zwycięskiej wojnie mianowany
marszałkiem nie tylko Francji,
lecz także i Polski i Wielkiej Bry-
tanii.

Już za 1.25 zł. względnie za 1 zł. można nabyć
pudełko najlepszych, polskich papierosów,
nie ustępujących najdroższemu zagranicznym wyrobom.
Żądajcie wszędzie papierosów

„Nil” i

„Egipskie Specjalne”

w nowych opakowaniach po 5 sztuk.

Las sztandarów

W uroczystości przeniesienia
zwłok wzięli udział prezydent Le-
brun, przedstawiciele rządu, ar-
mii i parlamentu, kleru i dyploma-
cji, a także i świata naukowe-
go w postaci przede wszystkim
członków Akademii Francuskiej,
której zmarły marszałek był człon-
kiem. Nie było jednak w tym gro-
nie tak wyborowym premiera so-
cjalistycznego rządu żyda Bluma,
— co ogólnie przyjęte zostało
z pełnym zadowoleniem. Blum
bowiem uważany jest powszechnie
nie za moralnego sprawcę ostat-
niej masakry w Clichy, udział je-
go więc w tej uroczystości uwa-
kany był za pewną zniewagę
pamięci zmarłego.

Wokół katafalku ustawiono
sztandary dawnych pułków fran-
cuskich z czasów wielkiej wojny,
które marszałek Foch pod jej ko-
niec poprowadził do decydującego
zwycięstwa. Sztandary tych
zebrano niemal sto, las ich wielo-
barwny dodawał uroczystości nie-
odpartego uroku, nieprzemijają-
cej sławy.

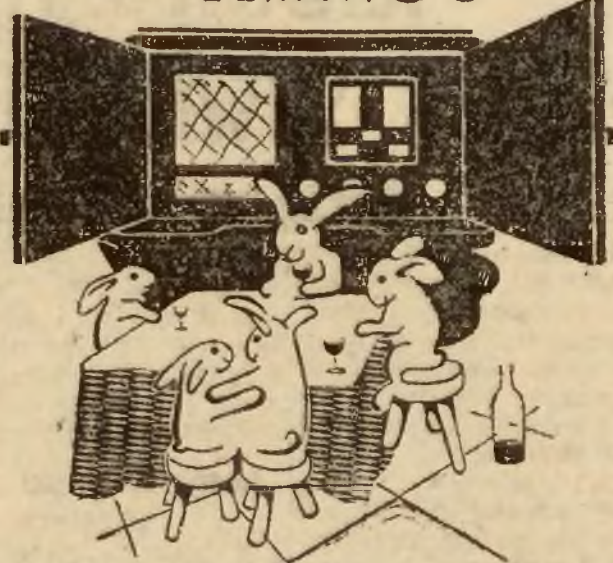
Mauzoleum marszałka

Mauzoleum, w którym zostały
złożone na wieczny spoczynek
zwłoki Ferdynanda Focha stwo-
rzone zostało przez jednego z naj-
lepszych rzeźbiarzy Francji Lan-
dowskiego. Zbudowane jest w for-
mie masywnej krypty, ozdobionej
po bokach rzeźbami i scenami z
walk w rowach strzeleckich z wy-
wyższoną grupą 8 piechurów o
naturalnej wielkości, dźwigają-
cych ponad głowami na noszach
zwłoki swego Naczelnego Wodza.
Proste to i masywne mauzoleum
wiernie oddaje życie i charakter
zmarłego. Wiadomo bowiem pow-
szecznie, jak prostym i szczerym
był jego charakter, na niewzru-
szonych zasadach katolickich o-
party. Wiadomo jak wysokiej war-
tości była jego moralność, wycie-
skająca swe piętno na każdym je-
go posunięciu, na każdym prze-
mówieniu czy rozkazie do zjed-
noczonych armii. Szlachetna jego
postać, gardząca kłamstwem i in-
trygami, oraz wywyższaniem się
ponad innych, — jakże wyraża-
cie odbija od zakłamanych i pod-
nieczanych uczuciem nienawiści
kierowników dzisiejszej czerw-
nej Francji.

I dlatego żałobna ta uroczy-
stość w kościele Inwalidów zło-
żenia raz jeszcze hołdu zwycięzcy
w wielkiej wojnie radością i otu-
chą napelniała serca uczestników.
Przywróciła bowiem wiarę w
zdrowe siły narodu i w jego od-
rodzenie się w przyszłość.

Jan Majewski.

WESOŁA
WIELKANOC

LUKSUSOWY ODBIORNIK O ŚWIATOWYM ZASIĘGU. 3
PENTODY I LAMPA PROSTOWNICZA. 3 ZAKRESY FAL.
2 OBWODY. ODTWARZANIE BEZ ZNIEKSZTAŁCEN. PEL-
NEJ WSTĘGI CZĘSTOTLIWOŚCI. REGULACJA BARWY
TONU.

LUKSUSOWE I POPULARNE 2 i 3 LAMPOWE ODBIORNIKI SIE-
CIOWE I BATERYJNE. GŁOŚNIKI ZE WZMACNIACZAMI DO O-
DBIORNIKÓW DETEKTOROWYCH

SPŁATY NA 15 RAT JUŻ OD ZŁ. 10 MIESIĘCZNIE
W SALONACH DEMONSTRACYJNO-DEMONSTRACJE I SPRZEDAŻ
NYCH PZT KRAK. PRZEDM. 11 I W WIĘKSZYCH SKŁEPACH RA-
DIOWYCH

€CHO

Kolce bez róż

PODŁA POWIEŚĆ

Zdegenerowany hitlerowiec,
z nienawiści do żyda, dyrektora
teatru (takiego wiedeńskiego
go Szyfmana) ogłasza ludzko-
ści dzień, w którym ją wypęli
ultrafioletowymi promieniami
(wynalazek, który skradł
genialnemu szwajcarskiemu
żydowi).

Szalona panika. Rozchodzi
się pogłoska, że woda ochroni
przed promieniami. W krytycz-
ny dzień Polacy pedzą do
Gdyni, polskie wojsko ustawia
karabiny maszynowe i bez-
myślnie wystrzeliwuje pedzą-
cych ku zbawieniu rodaków.

Woda zresztą nie nie poma-
ga, ludzkość całego świata gi-
nie. Ocaleli tylko zwycięzcy
hitlerowiec, jego stadko nie-
wolniczych dzikusów Lapon-
czyków, oraz przypadkowo
profesor Anglik i jego asy-
stentka, warszawski żyd i stu-
procentowy Polak p. Chomiak.

Żyd jest intelektualistą, jest
mądry, szlachetny, dobry, u-
szluszny, pracowity, prawy. Po-
lak jest pijakiem, kanalak, le-
niem, głupcem, kłótnikiem,
bydlakiem. Anglik zabierają

się do tworzenia nowego ży-
cia, żyd zostaje w Warszawie,
jako duch opiekuńczy, pol-
skie bydło (daremnie spróbo-
wawszy zgwałcić Angielkę)
chwytą karabin i idzie be-
sensownie w świat z dzikusami,
którzy mu odpowiadają
charakterem, kulturą i ciem-
notą — szukać czy nie ma
gdzie kogo mordować i co ni-
szczyć.

Oto streszczenie nudnej, bez-
cieńca talentu i artysty powie-
ści. Kto mógł napisać taką
glorystykę żydów, kto mógł
wykazać taką nienawiść do
wojska, do Polaków? Tak sta-
rać się ich zohydzić?

Oczywiście tylko jakiś żyd.
W jakim piśmie mogła się
ukazać taka przesiąknięta nie-
nawiścią i pogardą względem
Polaków powieść?

Tylko w żydowskim.
Zgadza się. Autorem powie-
ści jest Słonimski, a pis-
mem, które je wydrukowało
— „Wiadomości Literackie”.

ZADOWOLENI

Marszałek Car stwierdził, że
Sejm funkcjonował doskona-
le, że nic mu nie można zarzu-
cić, że postowie wykazali fe-
nomenalną pracowitość, bez-
stronność, wiedzę, poświęce-
nie, że Sejm ma całkowite za-
ufanie kraju, że, że, że...

Postowie okłaskiwali każde
zdanie sygnalizując w ten spo-
sób wymownie, iż są zupełnie
tegoż zdania co marszałek.

Bezkrzytyczne zadowolenie z
siebie to trzy czwarte szczęś-
cia.

POSŁUCH

Jak co roku Komisariat
Rządu zagroził straszliwym
karami za strzelanie z kala-
fiorków.

I jak co roku kanonada
grzmi w najlepsze. Wczoraj
w nocy strzelano specjalnie ha-
łaśliwie na Fabrycznej — tuż
obok komisariatu. Jakiś ner-
wowy mieszkaniec poskarżył
się przodownikowi.

— Słsi się chyba panu, od-
part policjant, jakie straty,
kto może strzelać? Przecież to
zostało zabronione! (kol.).

Weseli chłopcy z „ABC” i smutne dobre zwierzę Lewiatan

(gk.) „Czas” jest zadowolony
z sesji budżetowej i pisze:

„poprzednia sesja budżetowa i se-
sja nadzwyczajna na wiosnę ub. ro-
ku, pozostawili wrażenie wyraźnie
ujemne. Z wielu stron podnoszone
zarzuty, że parlament zdolny jest ty-
lko do uchwalania projektów rządo-
wych i zamykania sesji uchwaleniem
pełnomocnictw dla rządu. Przyna-
jemy, że i na łamach naszego piśma
dawaliśmy nieraz wyraz trosce o
zdolność do pozytywnej pracy obec-
nych izb.

Tym chętniej stwierdzamy w obec-
nej sesji parlament nasz wykazał pra-
cowitość, sumiennność, a także niezale-
żność.

Czy pracowitość, sumiennność,
a także niezależność — to dostatecz-
ne kwalifikacje dla izb usta-
wodawczych?

Lewiatan przestrzega

Poczeiwe zwierzę „Lewiatan”
jest zdenerwowane. Wszystko się
psuje w państwie duńskim. Nikt
nie chce znieść spokojnie jarzma
wielkiego kapitału. Nawet potul-
na dotychczas „Gazeta Polska”
zaczyna mówić rzeczy nieprzy-
jemne. I dlatego zrozpaczony „Le-
wiatan” lamentuje:

Jeżeli bowiem podobny ton ma
trwać dalej i ma być uważany za wy-
kładnik narodowych poglądów, to
trzeba jasno zdać sobie sprawę: idzie
my ku rzeczom bardzo złym.

Pocieszmy się — to co złe jest
dla Lewiatana, jest na ogół do-
bre dla Polski.

Weseli chłopcy

Ale najgorsze to jest „ABC”. To
jest źródło wszelkiego zła dla Le-
wiatana. To też ile razy napisze-
my coś, co naszego Lewiatanka
trąca w kieszeń, bestia żyga o-
gniem. I teraz, gdy pozwoliliśmy
sobie na trochę uwag w związku
z wystąpieniem p. Wierzbickiego,
straszne stworzenie opisało nas

w swoim „Kurierze Polskim”:

Weseli chłopcy... To Brzeszcze ma-
ją fikcyjne długi? A może Polmin?
Może Wspólnota Interesów? Może
Huta Pokój? Może Starachowice?
Nie nie wiedzieliśmy też, że przed-
stawiciele administracji państwowej,
zasiadający w radach nadzorczych
tych przedsiębiorstw, ciągną z tego
źródła „fantastyczne zyski”!

Alę, kochani! Nie ma zys-
ków, same straty. Żyć się nie
chce.

Wesołe chłopaki... I potem dziwi-
ją się, że ani rusz nikt nie chce ich brać
poważnie.

Równie prosty, jak diagnoza jest
środek zaradczy: upaństwowić i już.
Zaraz się wszystko zmieni, zaraz lu-
ty i kopanie zaczyna dawać zyski.
Zarząd państwowy zrobi tylko hokus-
pokus i deficyt przemieni w rentow-
ność. To takie proste — tylko upań-
stwowić! Wprawdzie państwowa jest
Wspólnota Interesów, i Huta Pokój,
i Brzeszcze, i Starachowice, i Polmin
i jakoś ten czarodziejski środek nie
pomógł, rentowności z deficytu nie
wyczarował. Ale nic to nie kępuje
redakcji „ABC”. Któżby się tym
przejmował? Piszą: upaństwowić i
basta. Niech kto inny się martwi.

Weseli chłopcy...
A któż wam mówił, że się was
upaństwowi dla zysku? O czym-
kolwiek pisać, to wy tylko pta-
cie: gdzie zysk? Przypomina się
popularne powiedzonko: Weź
miesz w pysk — będzie zysk!

Arab czy chrześcijan?

Lewiatan wciubia swój długi
nos nawet w politykę zagranic-
ną. Całym ciężarem w „Kurierze
Polskim” za wystąpienia „arab-
skie” rozpląszczył Mussoliniego.
To nie chrześcijanin, ani nawet

gentleman — powiada Lewiatan-
nik.

Można by tylko powiedzieć, że
szerząc tak oszczerstwa i tak oficjalnie
propagandę w całym świecie muzuł-
mańskim, będąc jak gdyby dalszym
ciągłem tej, którą uprawiała niedaw-
no, ku utrapieniu Anglii, w języku
arabskim radiostacja w Bari, Mussoli-
ni postępuje nie tylko nie po chrze-
ścijańsku, lecz także i nie po maho-
mejańsku, bo Mahomet kazał szano-
wać zawarte traktaty, nawet z nie-
wiernymi.

Postępuje także i nie zbyt po gen-
tlemieńsku, bo niedawno zawarły z
Anglią traktat Śródziemnomorski na-
zwany został — jak na złość — „gen-
tlemień agreement”.

To także „weseli chłopcy” —
ten Mussolini. I tacy teraz mają
głos.

Lewiatan smutno zwiesił głowę.

Wyniki ciągnięcia II klasy

W dniu 22 b. m. zakończone zo-
stało ciągnięcie drugiej klasy trzy-
dziestej ósmej Loterii Klasowej.

Główna wygrana tej klasy wyno-
siła sto tysięcy złotych i padła na
nr. 169.961. Właścicielami poszcze-
gólnych cwiartek tego numeru są
mieszkańcy: Łodzi: mianowicie pp.
Leon Kwaśniewski, tkacz w fabryce
Schweigerta w Łodzi, Stefan Król
robotnik w fabryce Steinerta tamże,
Bronisław Król, robotnik, K. M. ur-
zędnik jednej z instytucji kredyto-
wych A. M., robotnik i T. A. biura
listka.

Po raz pierwszy w klasie drugiej
wylosowano wygraną siedemdziesiąt
pięć tysięcy złotych. Przypadła ona
numerowi 113074, będącemu w posia-
daniu mieszkańcy Warszawy —
dwóch kupców, urzędników i aktora.
Każdy z nich otrzymał po piętnaście
tysięcy złotych.

Wesołe święta będą mieli również
współwłaściciele losu numer 68241,
który wygrał pięćdziesiąt tysięcy zo-
łotych. Są nim robotnicy, zamieszka-
ni w dzielnicy staromiejskiej, oraz w miej-
scowościach podlaskich. Chociaż

Święta za pasem! Już czas kupić

WÓDKI i LIKIERY

„Rektyfikacji Warszawskiej”

W KALISZU

zaprenumerować „ABC” można
u p. Durczyńskiego
ul. Piłsudskiej 17.

Przed ślubem?
czy po ślubie?

Zamówienie, ekspresowa
wykonanie, natychmiast
drukuj — litografuj

„PIONIER”
Marszałkowska 111

NA ŚWIĘTA
w każdym domu

GRZEJNIK ELEKTRYCZNY